

Stevan Pešić

SARAT I VIPULI

Beograd

2011

DERETA

Gradska biblioteka u Novom Sadu

Jednog davnog leta boravio sam na ostrvu Lanki i sanjao čudesan san. Bilo nas je troje i zlatno Sunce vodilo nas je za ruku, kao decu. Penjali smo se na Sri Padu. Tamo, na vrhu planine, stajao je nekada bog. Pomilovali smo nežno, sa osmehom, kameni trag božjeg stopala i gledali, dugo, na zemlju pod nama i na okean u daljini. Nebo, plavo i prozračno, beše tako blizu! Posle smo se vraćali dole. U podnožju planine, sedesmo u hlad rascvetanog mango drveta da se odmorimo. Jedan mali majmun ljuljao se na grani iznad nas, a onda je hvatao sunčev zrak u lišću. Gledali smo ga, ali se ne setismo da mu pomognemo. On nam je to oprostio kada smo jeli jabuke, pa i njemu dali jednu. Moji prijatelji behu domoroci. Ona uze malog majmuna u naručje i reče: „Hanuman uvek pomaže zaljubljenima.“ On dodade: „Zbog toga je i primljen među bogove“, i pomenu Ramu i Situ, kojima je ovo ostrvo bilo sudbina. Dok smo pričali tako, Sunce nam zatvori oči i san nastavi našu priču.

Od tada je prošlo mnogo godina; daleko je Lanka, na kojoj još uvek sviću zore kao u prvim danima Zemlje. Zaželeo sam se svetlosti, zelenila, cveća, pesama i mladosti i, evo, zapisujem taj san. Njegove junake nazvao sam imenima onih sa kojima sam bio srećan. To je stara povest, ali je mora čitati mlado srce. Ludi ništa iz nje neće naučiti, mudri joj ništa neće dodati; i ludi i mudri jednaki su kada je reč o ljubavi. Tu ni bogovi nisu razumni, a kamoli ljudi. Jer zakon ljubavi je samo jedan: zaljubljeni zajedno da budu. Ako se taj zakon naruši, oni tada svet po sebi i za sebe stvaraju.

PRVA OLA

1. SELO TALAGAMA, GDE POČINJE OVA POVEST

Nema lepše zemlje od Lanke za sve koji su rođeni u toj zemlji, niti lepšeg grada od Kendija za sve koji žive u tom gradu ili su ga bar jednom posetili; išli da se pomole u Hramu Zuba, da vide veliku Peraheru ili onako, šetnje radi. Na zapadu od Kendija, tamo gde prestaju planine, nalazi se selo Talagama. Njegovi stanovnici su govorili da mu nema premca. Nisu se hvalili da je najveće i najbogatije, jer su bili razumni ljudi, a neki od njih su i putovali i videli sveta. Ali kada se povede reč o tome koje je selo na ostrvu najlepše, nikome ne ustupaju to prvenstvo. Ja se slažem sa njima, jer su moji junaci odatle.

Talagama ima stotinak kuća i jedan hram. Na južnoj strani je šuma u kojoj se nalazi malo jezero sa lotosima. Prema severu i istoku su planine, takođe pod šumom, pune divljih zveri, svakakvih ptica i još više duhova i demona. Duhova i demona bi bilo i u selu da ih stanovnici nisu terali bubnjevima i igrom. Činili su to bar jednom u mesecu; zbog jake koji se pojavio ili pak da se osiguraju od njega, jer, zna se, jaka je tu i kada ga nema. Zapadno od sela je ravnicica sa poljima pod padijem, prosom i kukuruzom. Svaka kuća imala je onoliko stabala kokosovih palmi, mango drveta, papaje, zasada banana i drugog voća koliko joj je bilo potrebno. Najveća briga čestitih stanovnika Talagame bio je padi. Kao pravi Singalezi, nisu mogli bez njega, te su preko čitave godine, po vasceli dan, na žegi i kiši, provodili na poljima padija.

Život je ovde, poput velike reke, tekao tiho i sneno, ne menjajući ništa još od vremena kada je u Anuradapuri prvi put procvetalo bodi drvo. Događalo se da su i preko Talagame du-

vali vetrovi istorije, ali oluja i bura tu nije bilo. Kada su ti vetrovi prestajali, jedan dan ličio je na sve dane i jedna godina na sve godine. Ljudi su radili na poljima, deca se rađala i starci umirali, sveštenici se molili, kraljevski činovnici redovno dolazili da sakupe porez, kiše su padale kada treba, a njive i voćnjaci donosili dobar rod. Ponekad su poreznici dolazili pre roka, kiše padale previše, a usevi omanjivali; no ove nedaće su se događale retko i čim bi prošle, stanovnici su ih zaboravljali. To što se ništa nije menjalo na zemlji bilo je samo odraz istih prilika na nebu. Sunce je uvek izlazilo na istoku i zalazilo na zapadu i ako nije bilo oblačno, pojavljivalo se svakoga dana. Što se tiče Meseca, nije, istina, sijao svake noći, ali pun Mesec nikad još nije izostao i u Talagami su slavili Poju. Nasred sela je raslo visoko i granato ašok drvo. Bilo je starije od sela. Čovek i žena koji su prvi došli u ovaj kraj i podigli prvu kuću, zatekli su ga tu. Stanovnici su bili ponosni na njega i, posmatrajući divne žutocrvene cvetove, mislili o večnosti. Jer ako oni, govorili su, jednom zauvek odu iz Talagame i ovog sveta, to drvo će ostati; kao što ga oni sada gledaju, tako su ga nekada gledali njihovi preci, i tako će ga gledati i njihovi daleki potomci.

2. TROJE DECE TRČE ZA ZVEZDAMA

Da, srećni ljudi su živeli u Talagami, a najsrećniji bili su troje dece. Zvali su se: Sarat, Džajant i Vipuli. Dečaci behu istih godina, devojčica godinu mlađa. Kako su lepi, mili i veseli! Kao da tri ruže cvetaju zajedno, ili kao da su tri sjajne zvezde sišle na zemlju. Kako su mi dragi, kako ih volim! A i vi ćete ih zavoleti svim srcem kada ih upoznate.

U vreme kada počinje ova priča, dečaci imaju devet godina, devojčici je osam. Njihove kuće su blizu, zajedno su rasli, i ako se dogodi da se zbog nečega ne vide ceo dan, nesrećni su. Ako se u Džajantovoj kući peku kolači, Džajant uzima tri parčeta: za

sebe, Sarata i Vipuli. Ako Sarat bere jabuke, onda uvek tri: za sebe, Džajanta i Vipuli. A kada Vipuli plete vence za praznik, uvek iste cvetove stavlja za sebe i svoje drugove.

Ništa oni ne rade, već se igraju, jedu, spavaju i smeju se. Skriju li se, naći ćeš ih po smehu; odjednom prasne, zazvoni radostan, kao da puca hiljadu zrelih čaura kakvog slatkog ploda. Uhvate zelenog skakavca, izgrdi ih baba, padne ko od njih trčeci, susretnu namrštenu osobu, posvađaju se psi na ulici – sve je to njima smešno. Gledajući ih, pomisliš da je ovaj svet nešto najsmješnije što se može zamisliti. Stariji ih pitaju: „Zašto se uvek smejete?“, a oni prasnu u još jači smeh.

Na ašok drvetu usred sela uvek ima nekoga. Po noći su na njemu ptice i duhovi, po danu ptice ili ovo troje dece. Čim se oni pojave, ptice ljutite odlete. Oni tada sede u krošnji i razgovaraju. Šta će gore, ko će ih znati? I ja sam se penjao na orah u našoj bašti i satima ostajao gore, ali to je bilo tako davno da više ne mogu da se setim jesam li se penjao da smetam pticama ili sam uobražavao da sam i sâm ptica. Biće da je nešto slično i sa ovom decom. Ako ih dugo nema kod kuće, roditelji potraže na tom ašok drvetu.

Ne nađu li ih na njemu, traže ih u šumi, na jezeru. Tu se oni kupaju, skaču u vodu i gnjuraju se, ili beru bele i plave lotose i kite se njima. Kada im dosadi kupanje, leže na obali i pričaju. Vipuli je jedne noći, na mesečini videla jaku: sedi na prozoru i kaže: „Gladan sam!“ Toliko se uplašila da je odmah zaspala. Sarat je zalutao u planini punoj divljih zveri, ali one ga nisu dirale jer je bio pod zaštitom jedne apsaras, device oblaka. Džajant je, na belom konju, jahao kroz veliku pustinju, gde nema ničega osim peska i duhova, ali uspeo je da stigne do kraja i spase se. Dok su pričali te strašne priče, pribijali su se jedno uz drugo.

Kuda trče deca i zašto? I ja bih rado potrčao sa njima, ali ostaviće me negde samog. Pametnije je zato da ih čekam u hladu kakvog drveta; doći će već oni meni kada se umore ili zažele da sednu. Ovo troje je, povazan jureći, čudilo i same maj-

mune kojih je, inače, oko Talagame dosta. Kao da polja i livade postoje samo zato da bi oni trčali preko njih. Sva pamet, izgleda, bila im je u petama. Njihovim malim crnim petama koje više vole da se obuvaju u prašinu i vodu nego u sandale sa srebrnom kopčom. I kako su brze, hitre te dečje noge! Dva dugačka crna pera, čini se, jure nekud jedva dotičući zemlju.

Kiša im je posebno uživanje. Čim udari pljusak, napolju su; trče kroz kišu ili stoje na njoj. Znaju da od toga raste trava i svo bilje, a ljudi i ostala stvorenja ne. Ipak, toliko vole da pokisnu da čovek pomisli da su i oni trava ili da su možda rođeni iz vode. Opaže li dugu između oblaka, viču, raduju se, i čitavu ulicu dignu na noge. Džajantova baka, koja se ne miče iz kuće i u hram odlazi u nosiljci, živne: „Šta se to događa?“ Stara menike je radoznala, te moraju da je iznose napolje. Videvši da je to samo duga, razočarana je i ljuti se. Mislila je da je nešto drugo, a šta to, ne kazuje.

Behu to luda i nerazumna deca! Kada su stariji pričali o dragom kamenju: kako je neko iz susednog sela našao krupan i redak menik, ili kako je neko iz Talagame, davno, došao do istog takvog menika, ona su se čudila što zbog toga treba ići čak u brda ili gaziti po reci i potocima. Ta noćno nebo, govorili su, uvek je puno dragog kamenja! U avgustovskim noćima zvezde su najviše padale i oni su trčali prema njima. A kada bi se umorili, kazali bi: „Ujutru ćemo doći da ih pokupimo!“

3. TRČALI SU TAKO I SMEJALI SE, A PTICA VREMENA ZGRABI NJIHOVO DETINJSTVO I ODLETE SA NJIM

Škola im je bila u hramu, gde ih je, zajedno sa ostalom seoskom decom, učio jedan stari sveštenik. Dok su đaci čitali, on je dremao, a dok je on čitao štogod iz *Mahamuse* ili drugih drevnih knjiga, oni su dremali ili zbijali šale. Sveštenik je bio toliko star da je nekada učio i njihove roditelje. Događalo se da đaka oslovi očevim imenom i čak upotrebi prut zbog očeve nenauče-

ne lekcije. Đak bi ga učtivo ispravio, na šta je sveštenik odgovorio: „Svejedno, u znanju ste jednaki.“ Ipak su mnogi naučili da čitaju i pišu; oni koji su želeli da nastave sa naukom, morali su to sami da čine. Ali takve u Talagami ne pamte.

Isprićaćemo i druge zgode iz vremena kada su naši junaci bili vrlo mladi. Sarat je od ujaka dobio na poklon malog majmuna. Othranio ga je, životinja je stalno bila uz njega i pratila ga. Pravio je deci veselo društvo. Nazvaše ga Hanuman. Sarat ga je naučio da nosi suncobran. Majmun je već bio odrastao, te je sasvim pristojno mogao da drži suncobran, što je on i činio kada je hteo. To zaista beše lepa slika: Vipuli između Sarata i Džajanta, a iza njih Hanuman sa suncobranom. Toga leta njima je najmanje bilo vrućina. Onda ih Hanuman napusti, valjda nezadovoljan teškom službom. Nestade jednog dana u šumi i više se ne pojavi. Oni su ga tražili, malo plakali, pa ga zaboravili.

Džajant je od oca dobio na poklon petogodišnjeg slona. To je bila nova radost za njih. Dadoše mu ime Radža. Hranili su ga, vodili na jezero i kupali, a on je, za ta dobročinstva, pristajao da na njemu uče da jašu. Ponekad ih je prskao vodom, otimao im voće ili bi dohvatio koga od njih surlom i podigao sa zemlje. Kako ih stariji još nisu vodili u Kendi da gledaju veliku Peraheru, smatrajući da je za to rano, oni su je proslavljali sa Radžom. Okitili bi ga ćilimom i vencima cveća, pa bi šetali okolo, praćeni od sve dečurlije i pasa iz sela, uz zvuke instrumenata kojima je, inače, mesto u kuhinji. Beše to zaista vesela Perahera. Onda Radžu odvedoše njegovoj braći da raste sa njima. Deca su malo plakala, pa i njega zaboravila.

Vipuli je bila kraljica u tim igrama. Ništa nisu počinjali, a da nju ne pitaju. Slagali su se i pazili njih troje, jedino kada bi se igrali „muža i žene“, između dečaka bi nastala svađa. Jer Vipuli jednom izabra Sarata za „muža“; Džajantu se oči napuniše suzama, pa ih uvređen i ljut napusti. Oni potrčaše za njim, poljubiše ga i sve se popravi time što su posle, igrajući se, obojica bili Vipulini „muževi“. I dok su se oni tako igrali, trčali i sme-

jali se, ne opaziše Pticu vremena koja ugrabi njihovo detinjstvo i odlete sa njim, zauvek.

4. NJIHOVI RODITELJI

Tako je raslo troje dece ne znajući da vreme donosi zlo i nesreće, i da godine rastavljaju ljude i svakog upućuju svojoj sudbini. Jedino naše detinjstvo ne zna za sudbinu. Kada ono prođe, izgnani smo iz večnosti i osuđeni da krenemo svaki svojom stazom u neizvesnost.

Sarat je imao samo majku. Otac mu je bio lovac slonova i poginuo je od divljeg slona. Sarat ga nije zapamtio, bilo mu je tada dve godine. Njegova majka, menike Pijuma, imala je kuću i nešto zemlje koju je orala i sejala uz pomoć rođaka. Vipuli je bila najstarija kći gospodina Bandara i menike Some; oni su imali još četvoro dece. Gospodin Bandar je po bogatstvu bio drugi čovek u selu; na njegovim poljima i zasadima kokosovih palmi radili su drugi, a on nadgledao poslove. Džajantov otac bio je gospodin Anagarika, upravnik jednog plemićkog imanja u okolini. Mogao je tamo da živi, ali je ostao u porodičnoj kući. To je bila najveća i najlepša kuća u Talagami. Po broju njiva, stoke i stabala kokosovih palmi i banana bio je prvi u selu. Gospodin Anagarika bio je poznat i kao revnostan sledbenik starih običaja. On i menike Kusuma imali su troje dece; prvo dvoje je umrlo u najranijem dobu. Džajant je bio treći, i poslednji.

Kuće gospodina Bandara i gospodina Anagarike treba da se orode. Davno, još kao deca, Vipuli i Džajant su zaručeni, a pokloni među porodicama izmenjani. Kada Džajant napuni sedamnaest godina, obaviće se svadba; takav je dogovor. U obe kuće o tome se misli i, kako godine prolaze, sve češće priča i brže pripremaju darovi za mladence. Svi u selu to smatraju za svršenu stvar. I o Vipuli i Džajantu govori se kao o verenicima.

Menike Pijuma našla je sebi snahu, takođe odavno, dok je Sarat bio dečko. Devojka je kći jednog lovca slonova iz susednog se-

la. To je, zapravo, bila želja njenog muža koju je menike Pijuma rado ispunila. Ona jedva čeka da joj sin napuni šesnaest godina, tako se dogovorila sa devojčinim ocem, pa da ga oženi. Tada će kuća biti punija i veselija, govori ona i hvali pred sinom verenicu: kako je lepa, pametna, i iz porodice koja je ravna njima.

Zadovoljni su i srećni roditelji naših junaka, jer deca su im dobra, poslušna i u svemu prva među mladima u selu. A sada da vidimo šta je u međuvremenu bilo sa samim tim junacima.

5. VREME IH JE RAZDVOJILO

Vipuli je četrnaest, a Saratu i Džajantu po petnaest godina. Davno se već ne igraju i ne viđaju svakog dana. Oni su zajedno ili sa drugim mladićima iz sela ako ne pomažu starijima u poslu. Ona se druži sa devojkama, brine o mlađoj braći i sestrama i radi po kući. U tome prođe još jedna godina, i od dečaka postadoše mladići, od devojčice devojka za udaju. Lepi su bili kao deca, još lepši su sada. Jer lepota, kod nekih, sa mladošću dođe

*kao ruža što se odjednom
 mirisna svetu otvori;
 kao duga na nebu što iznenada
 oko naše obrađuje;
 kao zora što u planini
 poput groma radosna puca.*

Srećni su njihovi roditelji, a selo se ponosi njima. Svi govore kako su Džajant i Vipuli divan par i žale što se i Sarat neće oženiti devojkom iz Talagame, jer za takvog momka, kažu, našla bi se i ovde lepotica, i to ne jedna. I stari i mladi, ako im samo nisu zavideli, morali su da hvale ovo troje. Godine su, kao ogledalo, pokazale njihov pravi lik. Džajant je tiši, ćutljiviji; mio je mladić, ali u držanju se već vidi budući mahatmaja. U školi je bio prvi, a

na plemićkom imanju, gde je gospodin Anagarika upravnik, rado je viđen; tu će naslediti oca, kao što je ovaj nasledio svog. Džajant je bliži starijima i oni ga svojim sinovima ističu za ugled. Sarat je pak bliži mladima. U školi se nije brojao među poslednje, ali je od prvih bio daleko. I on je mio mladić, a kada se kome osmehne, taj mu osmehom ili uzdahom vraća. Ume da zapeva, svira frulu, i često ga vide kako skita po šumi i planini; hvata zamkama zečeve i ptice, pa ih onda pušta. I u odevanju se razlikuju njih dvojica. Sarat nosi doti crven ili šaren; voli prstenje, a za uvo zadene kakav cvet. Džajantov doti je manje upadljive boje, i osim amajlije oko vrata, ničim drugim se ne kiti.

Vipuli je lepotica. Kada bi, kažu, obukla plemićke haljine i stavila nakit od dragog kamenja i zlata, ili u Kendiju, kraljevskom gradu, ne bi joj bilo ravne. Ali više nije onako vesela, niti se stalno smeje. Zamišljena je i često tužna; tumače to devojčkim dobom i ne slute šta je. Njeno srce se probudilo i njena lepa glavica je zbunjena. Jer ona voli Sarata. Sebi to neće da prizna, onda se, uzdišući, predaje: jeste, njega voli. Za Džajanta je verena, a Saratu je druga namenjena. Sve ona to zna, ipak neprestano misli o njemu i noću ga sanja. U početku, sanjala je Džajanta i Sarata u jednom liku koji je grli; zatim se Džajant sve više gubio iz snova i ostao je jedino Sarat. Ako ih na ulici susretne zajedno, vereniku se osmehne, a onog drugog krišom gleda. Izbegava Sarata, ali ako ga duže ne vidi, ni sama ne zna kako se nađe blizu njegove kuće ili na stazi kojom on ide na njivu. Počela je da ga mrzi i da računa koliko još ima do njene svadbe. Pomene li ko Sarata pred njom, ona crveni ili bleđi, i čuti kao da prvi put čuje to ime. Misli: izgovori li njegovo ime, odaće se.

A šta je sa Saratom i Džajantom? Obojica vole Vipuli, samo jedan tajno, a drugi je miran i srećan, jer će biti njegova. Saratu je teže nego Vipuli; on se bori i sa svojom ljubavlju i sa prijateljstvom. Izbegava Džajanta, a sve više, ni sam ne znajući kako, hvata sebe gde prolazi pored kuće gospodina Bandara i strepi hoće li videti njegovu kćer. Odlakne mu ako je ne vidi, jer mi-

sli: ugleda li je, neće znati kuda će i šta će sa sobom. Zamrzeo je svoju verenicu: i počeo da je zaboravlja. Ponekad sebe uhvati kako misli o nesreći koja će zadesiti Džajanta i posle se stidi. Džajant je nesrećan što ga prijatelj izbegava. Kada mu dođe, ovaj se izgovara poslom i brzo se rastaju. Njegovo srce sluti izdaju onih koje voli, ali to sebi ne sme da prizna. Jedino menike Kusuma primećuje da joj je sin tužan i raspituje brižna šta mu je. On je, krijući oči, uverava da je sve u redu.

Jednom je hram u Talagami slavio, došao je svet iz okoline, čak doputovaše nekoliko plemića i plemkinja iz prestonice. Vipuli se pojavi u svom najlepšem sariju, sa svim nakitom koji je imala i jasminovim cvetom u kosi. Stajala je okružena drugaricama kao Večernjača ostalim zvezdama. Sarat i Džajant se pojavise u svećanim dotijima, kose namazane mirišljivim uljima. Nisu stajali zajedno, te su među ostalim mladićima izgledali kao dva mlada Meseca što sijaju uporedo. Posle molitve, mladež se okupila pred hramom. Sarat se pravio veseliji nego što je bio, smeja se ne bi li ga Vipuli čula. Ali ona ga nijednom ne pogleda i njemu se učini da će mu srce prestati da kuca i da se tama, premda nijednog oblačka nije bilo, spušta sa neba na njega. Gospoda iz Kendija, posmatrajući mladež, zapaziše Vipuli. U selu se kasnije pričalo kako su pitali gospodina Bandara da li bi kćer dao u službu u plemićku kuću, a kada su saznali da je verena, bilo im je žao. Zapazili su, takođe, Džajanta i još više Sarata; obojici je, navodno, ponuđena služba kod jednog visokog plemića. Džajant, koji treba da nasledi mesto svog oca, zahvalio je, a Sarat je prihvatio službu. Da bi ispitao Vipulina osećanja, on je sam širio te glasove. Kroz dva dana Vipuli dojuri u kuću menike Pijume, tobož slučajno, pa upita o tome. To je bila novost za menike Pijumu i dobra žena se uplašila. Sarat je iz susedne sobe slušao njihov razgovor. Jedva je izdržao da ne iziđe i sve kaže, i njoj i majci, ili da bar ne zapeva od radosti. Ali neizvesnosti i čežnji zaljubljenih uskoro dođe kraj.

6. NA JEZERU

To se dogodilo na jezeru, u šumi. Sarat je lovio ribu, više skitnje radi nego lova, pa kako je bila velika vrućina, skinuo se i bacio u vodu. Tada je naišla Vipuli, koja je baš toga dana krenula rođacima u susedno selo. Ugledavši ga, sakrila se za drvo. On je plivao, gnjurao se i nimalo nije izgledalo da pati, što je nju zbolelo. Kada se osvežio i okupao, iziđe na obalu, blizu drveta gde je ona stajala i onako go, dok su mu kapi vode blistale na kosi i telu, leže u pesak. Vipuli ga je gledala, a srce joj ovako poče govoriti:

*Hiljadu zora ga gledam,
 uvek ga prvi put vidim.
 Odeven u haljine zlatne,
 on je stražar na kapiji Raja;
 haljina kad na sebi nema,
 meni se Raj otvori.
 Divan je dragi moj,
 lepota je njegovo ime.
 Lice mu je ljupko;
 cvet nâ-drveta na obrazima
 njegovim cveta;
 kosa mu je mirisna noć tamna.
 Jagnje se od njega umiljatosti uči,
 od pogleda njegovog lotosi cvetaju.
 Kad se osmehne, srce mi se
 u pticu nebesku pretvori.
 Koža mu je glatka,
 boje svetlosti Meseca punog.
 Telo mu je skladno i lepo,
 vatrom moje želje iskovano.
 Noge snažne i vitke.
 hitre kao u mladog jelena.
 Njegova muškost je lepa;*

*kad je ugledam, od slasti zadrhtim,
kao riba, na obalu bačena, kada se
ponovo na talasu nađe.
Njegove ruke su lepe,
za milovanja stvorene i frulu
kojom me na sastanak ljubavni zove.
Oči su mu dve zvezde sjajne,
njima mi je dušu zarobio.
Sunce izlazi i zalazi,
ali večno u svetu ostaje;
ljubljeni moj se osmehuje,
ali iz mog srca pobeći neće.*

Nemajući snage da mu se javi ili se pokaže, Vipuli zaplaka gorko, za sve što se u njoj skupilo otkako ga voli. Sarat začuje plač, pa ne znajući ko je, brzo navuče doti i potraži taj bučni izvor suza. Možemo zamisliti kolika je bila njegova radost kada je video svoju Vipuli. Priđe, sede pored nje, pa i sam zaplaka. Onda se nasmeja: „Ludi smo oboje! Zar ne plačemo dosta kada nismo zajedno?“ Ona obrisa suze: „Šta će sutra biti? I svih onih dana koji su nam određeni?“ „Nećemo se rastajati, nikada više!“, odgovori on i poljubi je. Nije mu uzvratila poljubac, ali se nije ni branila od njegovog poljupca. „Videla si me golog“, reče on „sada ja hoću tebe da vidim bez haljina.“ „To nikako!“, uzviknu ona. On poče da je moli. „Može ko da naiđe“, uplaši se ona. Ubeđivao ju je da ih niko neće zateći, mesto je skrovito, ali ona je i dalje odbijala. On se tada rastuži. Ona se sažali i skide svoj laki sari, ali pod uslovom da on skine svoj doti. Radosno ju je poslušao i kada se i on razodenuo, ona se manje stidela. Gledao ju je i ovako govorio:

*Hiljadu zora je gledam,
uvek je prvi put vidim.
Odevena u haljine zlatne
nalik je kapiji Raja;*

*haljine kad sa sebe zbací,
meni se Raj otvori.
Divna je dragana moja,
lepota je njeno ime.
Lice joj je ljupko i milo
jutro je prolećno
na obrazima njenim rođeno;
kosa joj je noć crna
u kojoj ću, ljubeći je, potonuti.
Kad se osmehne, srce mi se
u pevača zvezdanog pretvori.
Cveće se od nje ljupkosti uči,
radost voćnjaka od nje je.
Telo joj je skladno i lepo,
vatrom moje želje iskovano.
Koža joj je nebo glatko,
sjajna poput svetlosti Mesečeve.
Grudi dva mala mirisna brežuljka
na kojima usne moje pasu.
Bedra su joj hram široki;
noge gopurami vitki kad stoji,
a kao u srne šumske brze
kad na sastanak ljubavni hita.
Među nogama je njenim
put moj i sudba moja.
Ruke su njene lepe,
za zagrljaje stvorene,
i za vino naših noći.
Oči su njene dva modra lotosa
kojima mi je dušu zarobila.
Sunce je lovac zaljubljenih,
iz mreže svoje pustiti nas neće.*

Gledajući se tako i govoreći slatke reči, oni se zagrlíše. Od njihovog prevelikog uzbuđenja taj zagrljaj bio je nevešt i oboje su se